

การสร้างอัตลักษณ์บัลเล่ต์ : กรณีศึกษาการเรียนการสอนบัลเล่ต์นอกเวลาเรียน
ของนิสิตวิชาเอกนาฏยศิลป์ตะวันตก ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ภาควิชาศิลปะการแสดง
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Creating a ballet identity: a case study of overtime ballet learning
of the students(years 1-4) majoring in Western Dance at
the Department of Performing Arts, Faculty of Fine and Applied Arts,
Mahasarakham University

พีระ พันลูกท้าว¹

Peera Phanlukthao¹

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1.) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างอัตลักษณ์บัลเล่ต์ของนิสิตวิชาเอกนาฏยศิลป์ตะวันตกชั้นปีที่ 1 - 4 ภาควิชาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2.) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนบัลเล่ต์นอกเวลาเรียนของนิสิตวิชาเอกนาฏยศิลป์ตะวันตกชั้นปีที่ 1 - 4 ภาควิชาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทั้งนี้การเรียนการสอนบัลเล่ต์นอกเวลาเรียนกลุ่มประชากรคือนิสิตวิชาเอกนาฏยศิลป์ตะวันตกชั้นปีที่ 1 - 4 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 25 คน ประกอบไปด้วยนิสิตวิชาเอกนาฏยศิลป์ตะวันตกชั้นปีที่ 1 จำนวน 4 คน นิสิตวิชาเอกนาฏยศิลป์ตะวันตกชั้นปีที่ 2 จำนวน 10 คน นิสิตวิชาเอกนาฏยศิลป์ตะวันตกชั้นปีที่ 3 จำนวน 4 คน และนิสิตวิชาเอกนาฏยศิลป์ตะวันตกชั้นปีที่ 4 จำนวน 7 คน สถานที่ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลห้อง FA 408 คณะศิลปกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคามระหว่างเวลา 19.00 น. - 21.30 น. วันจันทร์ - วันศุกร์ ปีการศึกษา 2556 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามวัดความพึงพอใจของผู้เรียนและแบบสอบถามการใช้วิธีการสอนบัลเล่ต์รูปแบบอิสระของผู้สอน วิเคราะห์ข้อมูลวิจัยโดยวิธีพรรณวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า อัตลักษณ์บัลเล่ต์ของนิสิตสาขาวิชาเอกนาฏยศิลป์ตะวันตก ภาควิชาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามเกิดจากปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 8 ด้าน คือ 1.) ปัจจัยด้านการเรียนการสอน 2.) ปัจจัยด้านสถานที่เรียน 3.) ปัจจัยทางด้านนโยบายการรับนิสิตเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม 4.) ปัจจัยทางด้านหลักสูตรบัลเล่ต์ 5.) ปัจจัยด้านการถ่ายทอดความรู้อันนำมาซึ่งการซึมซับอัตลักษณ์ความเป็นบัลเล่ต์ของนิสิตวิชาเอกนาฏยศิลป์ตะวันตกที่เกิดจากผู้สอนและนิสิต 6.) ปัจจัยของรูปแบบการสอนบัลเล่ต์ลักษณะอิสระ 7.) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน และ 8.) ปัจจัยด้านผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนบัลเล่ต์นอกเวลาเรียน

คำสำคัญ : การสร้างอัตลักษณ์บัลเล่ต์, ผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจ, วิธีการสอนบัลเล่ต์รูปแบบอิสระ

¹ อาจารย์ ภาควิชาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ABSTRACT

The purposes of this research study 1.) to investigate factors influencing the creation of ballet identity by the students from the freshman to senior years, majoring in Western Dance at the Department of Performing Arts, Faculty of Fine and Applied Arts, Mahasarakham University, and 2.) to study the students' achievements and their satisfactions towards overtime ballet teaching at the Department of Performing Arts, Faculty of Fine and Applied Arts, Mahasarakham University. The samples comprised 25 Western Dance major students (years 1-4) who were studying in academic year 2013 including: 4 first-year Western Dance students, 10 second-year Western Dance students, 4 third-year Western Dance students, and 7 fourth-year Western Dance students. The studied site was Room FA-408 in the Faculty of Fine and Applied Arts, Mahasarakham University. Data were collected from Monday to Friday between 07:00 - 09.30 p.m. in academic year 2013. The research instruments included a student satisfaction form and a questionnaire about the free class method for ballet teaching. Data were analyzed through descriptive analysis.

The findings showed that the ballet identity created by the Western Dance major students at the Department of Performing Arts, Faculty of Fine and Applied Arts, Mahasarakham University was influenced by eight factors as the following : 1.) Teaching and learning methods, 2.) The learning location, 3.) The admission policy of Mahasarakham University, 4.) The particular ballet program, 5.) Transfer of knowledge from the teacher which contributes to ballet identity absorption of the students, 6.) Free class method for bullet teaching, 7.) Class participation and 8.) Student's achievement and satisfaction towards overtime bullet teaching

Keywords : Creation of Ballet Identity, Achievement and Satisfaction, Free Class Method for Ballet Teaching

บทนำ

นาฏยศิลป์มีบทบาทและหน้าที่ในการรับใช้สังคมและผู้คนในสังคมซึ่งนาฏยศิลป์นั้นเป็นส่วนหนึ่งของบริบททางสังคมของประเทศไทยที่มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนและสร้างสรรค์ความเป็นอยู่ของคนในแต่ละภูมิภาคต่างๆ ของประเทศไทย ตลอดจนชนบท ธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ และอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมแห่งท้องถิ่นที่มีอยู่หลากหลาย กรมส่งเสริมวัฒนธรรม (2557) ได้ชี้ให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการอนุรักษ์ ที่มีพื้นที่สืบสาน ปกป้องคุ้มครองอารยธรรมประเพณี ภูมิปัญญาและ

ศิลปวัฒนธรรมตลอดจนเสริมสร้างค่านิยมที่เหมาะสมในสังคม มีความสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ ในขณะเดียวกันคนในชาติที่พร้อมที่จะเปิดรับสิ่งใหม่ๆ อาทิวัฒนธรรม ความเชื่อ อาหาร ศิลปะ นาฏยศิลป์ ดนตรี รายการโทรทัศน์ที่ได้รับความนิยมจากต่างประเทศปรับเข้ามาประยุกต์ใช้กับวิถีชีวิตเพื่อเสริมสร้างความพึงพอใจ ซึ่งจะทำให้คนในชนชาติ มีความตระหนักรู้และกระทำตนให้มีความเท่าทันสมัย ทัดเทียมนานาอารยประเทศ บัลลลেต์เป็นศิลปะทางวัฒนธรรมของชนชาติตะวันตกที่ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางในประเทศไทยทั้งในส่วนกลางและ

ภูมิภาคและมีบทบาทหน้าที่รับใช้สังคมในรูปแบบการแสดงและการศึกษา นอกจากนี้ ศิลปะการเต้นบัลเล่ต์ ได้เข้ามาสู่ประเทศไทยเป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2477 โดยมีการเรียนการสอนอยู่ที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากรสอนโดยมาดามสแลต์ รัตนภิบาล การเรียน การสอนบัลเล่ต์ในสมัยนั้นจะเป็นวิธีการสอนบัลเล่ต์ รูปแบบอิสระ (Free Class) กล่าวคือการสอนโดยครู มีการสาธิตและปฏิบัติเพื่อเป็นตัวอย่างต่อผู้เรียน ผู้เรียนจะปฏิบัติตามในสิ่งที่ผู้เรียนได้เห็นได้สัมผัส ซึ่งวิธีการสอนบัลเล่ต์รูปแบบอิสระนี้ สอนจะสอนจาก ประสบการณ์ของตนและถ่ายทอดสู่ผู้เรียน ปัจจุบันการ เรียนการสอนบัลเล่ต์ในประเทศไทยนั้นมีหลักสูตร ที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้มีทางเลือกในการเรียนบัลเล่ต์ มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักสูตรเอกชนจาก ต่างประเทศหลักสูตรอาร์เตดิ รอยัลโคลัคเตเดมี่ ออฟ ด้านซิง (RAD) ประเทศไทย หลักสูตรคอมมอนเวลท์ไซด์ออฟฟิเชอร์ออฟด้านซิง (CSTD) ประเทศไทย ออสเตรเลีย หลักสูตรรัสเซียนบัลเล่ต์สคูล (Russian Ballet School) ประเทศไทยเป็นต้น ในแต่ละ หลักสูตรมีอัตลักษณ์ (Identity) และสไตล์ (Style) ซึ่งผู้วิจัยเรียกว่า “ตัวรับ” ตลอดจนวิธีการสอน (Methodology) ที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัย แวดล้อมในบริบทในแต่ละพื้นที่นั้นและวัฒนธรรมดังที่ ยศ สันตสมบติ (2548 : 11) เสนอแนะว่า วัฒนธรรม คือภูมิปัญญาที่มีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ที่สืบทอดกันมา ที่สำคัญคือวิถีชีวิต (way of life) อย่างไรก็ตามบัลเล่ต์มิได้เพียงมีการเรียนการสอน ในสถาบันของเอกชนเท่านั้นแต่ยังมีการเรียนการสอน ปราภูอยู่ในสถาบันของรัฐ เช่น จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุดรธานี โรงเรียนแก่นครวิทยาลัย จังหวัด ขอนแก่น เป็นต้น ในแต่ละสถาบันการศึกษาก็มีวิธีการ เรียนการสอนที่จะต้องอัตลักษณ์ความเป็นบัลเล่ต์ ในแต่ละสถาบันที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ใน ปี พ.ศ 2540 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย

มหาสารคาม ได้เปิดหลักสูตรบัลเล่ต์ ในระดับปริญญา ตรีชั้นเป็นแห่งแรกในเขตภาคอีสานภายใต้การบุกเบิก การสอนของ ศิริมงคล นาฏยกุล (2558) โดยใช้วิธีการ สอนบัลเล่ต์รูปแบบอิสระ

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ในการศึกษาการสร้างอัตลักษณ์บัลเล่ต์ ของนิสิตสาขา วิชาเอกนาฏศิลป์ตัวต้น ภาควิชาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยศึกษากรณีการเรียนการสอนบัลเล่ต์นอกเวลาเรียน สืบเนื่องจากวิธีการเรียนการสอนบัลเล่ต์ของภาควิชา ศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคามจะเป็นลักษณะรูปแบบอิสระ (Free Class) ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่เอื้อประโยชน์ให้กับผู้เรียน มากที่สุดเนื่องจากเป็นการบูรณาการเอาหลักสูตร บัลเล่ต์จากแหล่งอื่นๆ มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับ พื้นฐานและทักษะของผู้เรียนบัลเล่ต์ทั้ง 4 ชั้นปี นี้ น่องจากผู้เรียนจะมีเวลาศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย ตามหลักสูตรปริญญาตรีเพียง 4 ปี หากมีการเรียนการ สอนโดยใช้หลักสูตรเอกชน เช่น หลักสูตรอาร์เตดิที่ใช้ เวลาในการเรียนการสอนไม่น้อยกว่า 8 ปี จะเกิดความ ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา นอกจากนี้วิธีการสอนบัลเล่ต์รูปแบบอิสระ เป็นวิธีสอนที่ต้องใช้ช่วงเวลาที่ไม่มีพื้นฐาน ด้านการเต้นบัลเล่ต์มาก่อนปฏิบัติได้ดีในช่วงเวลาสั้นๆ ตามหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้เรียนระดับ ปริญญาตรีภายใน 4 ปี นอกจากนี้ วิธีการสอนบัลเล่ต์ รูปแบบอิสระของภาควิชาศิลปะการแสดง คณะ ศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีการ เรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบท นโยบายการผลิต บัณฑิตและตัวต้นประสังค์การเรียนการสอน ซึ่งนิสิตวิชา เอกนาฏศิลป์ตัวต้นตกลงกันจะเรียนบัลเล่ต์แล้ว นิสิตยังต้องเรียนรายวิชาอื่นๆ ตามหลักสูตรของ มหาวิทยาลัยมหาสารคามด้วย อีกทั้งนิสิตยังได้เข้าร่วม กิจกรรม ส่งเสริมการเรียนรู้และเป็นกิจกรรมต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยมหาสารคามกำหนดและนิสิตได้ บูรณาการองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนบัลเล่ต์

มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับรูปแบบกิจกรรมและบริบทนั้นได้อย่างสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม โดยการศึกษาการสร้างอัตลักษณ์บัลเล่ต์ผู้วิจัยใช้วิเคราะห์ ทฤษฎีการซึมซับและการก่อร่างสร้างตัวตน (Embodiment) วัฒนธรรม (Culture) อัตลักษณ์ (Identity) และบัลเล่ต์ (Ballet) มาเป็นกรอบในงานวิจัยนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างอัตลักษณ์บัลเล่ต์ของนิสิตวิชาเอกนาฏยศิลป์ตัวตนชั้นปีที่ 1 - 4 ภาควิชาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนบัลเล่ต์นอกเวลาเรียนของนิสิตวิชาเอก นาฏยศิลป์ตัวตนชั้นปีที่ 1 - 4

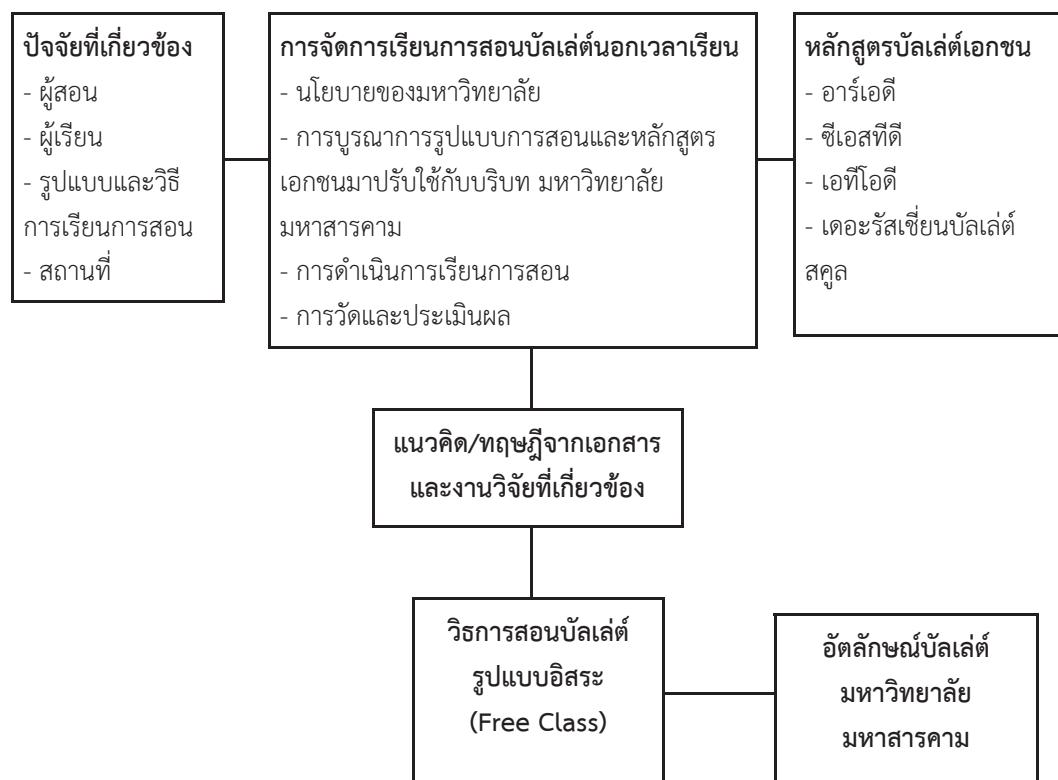
ภาควิชาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ขอบเขตการวิจัย

1. ศึกษาการสร้างอัตลักษณ์บัลเล่ต์ โดยการจัดการเรียนการสอนบัลเล่ต์นอกเวลาเรียน ในปีการศึกษา 2556 ซึ่งมีกลุ่มประชากร คือ นิสิตวิชาเอกนาฏยศิลป์ตัวตนชั้นปีที่ 1 - 4 ปีการศึกษา 2556 รวมทั้งสิ้น 25 คน ประกอบไปด้วยนิสิตวิชาเอกนาฏยศิลป์ตัวตนชั้นปีที่ 1 จำนวน 4 คน นิสิตวิชาเอกนาฏยศิลป์ตัวตนชั้นปีที่ 2 จำนวน 10 คน นิสิตวิชาเอกนาฏยศิลป์ตัวตนชั้นปีที่ 3 จำนวน 4 คน และนิสิตวิชาเอกนาฏยศิลป์ตัวตนชั้นปีที่ 4 จำนวน 7 คน

2. สถานที่ที่ใช้ในการศึกษาคือ ห้อง FA 408 ภาควิชาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1 งานวิจัยประวัติ บัลเล่ต์ในประเทศไทย

วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏยศิลป์ไทย
ภาควิชานาฏยศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2542 ของสุพรณี บุญเพ็ง

1.2 Tomie Hahn “Sensational Knowledge: Embodied Culture through Japanese dance” (2009) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ
ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมญี่ปุ่นที่สืบทอดทาง
นาฏยศิลป์ญี่ปุ่นที่เรียกว่า ‘นิโนะ บู约’ (Nihon Buyo)
โดยมีสหสัมพันธ์กับความเชื่อ ประเพณี ดัณตรี วิธี
การสอน กระบวนการสอนนาฏยศิลป์ระหว่างครุและ
ลูกศิษย์โดยต่ำรากของโถมีนั้นต้องการสร้างกรอบ
แนวคิดในการสร้างความเป็นตัวเป็นตนของนาฏยศิลป์
ของญี่ปุ่น Gretchen Warren “Classical Ballet
Technique”(1988) กล่าวถึงวิธีการฝึกฝนบัลเล่ต์
คลาสสิกให้ถูกต้องตามหลักการและจารีตของบัลเล่ต์
นอกจากนี้เกรชองยังได้กล่าวถึงประเพณีปฏิบัติ
ในห้องเรียน อาทิการทำความเคารพผู้สอน การอุก
กำลังกายที่เหมาะสมกับบัลเล่ต์ การโภชนาการที่เป็น
ประโยชน์ต่อการฝึกฝนบัลเล่ต์

1.3 ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.สุรพล
วิรุฬห์รักษ์ ราชบัณฑิต “หลักการแสดงนาฏยศิลป์
บริหารศิลป์” (2542) ได้อธิบายประวัติความเป็นมา
ประโยชน์ หน้าที่ การประกอบสร้างนาฏยศิลป์
ชนิดของนาฏยศิลป์ ความงามในนาฏยศิลป์ เสื้อผ้า
เครื่องแต่งกาย ตลอดจนการแต่งหน้าทางนาฏยศิลป์
และทุกภูมิภาค ตลอดจนการแต่งหน้าทางนาฏยศิลป์
สถานที่และแหล่งข้อมูลดังต่อไปนี้

- สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

- ภาควิชาศิลปกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. นิสิตวิชาเอกนาฏยศิลป์ตัววันตกชั้นปี
ที่ 1 - 4 ภาควิชาศิลปกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 25 คน

2. อาจารย์ผู้สอนบัลเล่ต์ภาควิชาศิลป์
การแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม จำนวน 3 คน

นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์

1. กำหนดประเภทของการวิจัย โดยใช้
ระเบียบวิจัยเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive
Research Analysis)

2. กำหนดกลุ่มประชากรคือนิสิตสาขาวิชา
เอกนาฏยศิลป์ตัววันตกชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
จำนวน 25 คน และผู้สอน 3 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและวิธีการเก็บ
รวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามจำนวน 25 ชุด โดยเก็บ
รวบรวมข้อมูลจากนิสิตวิชาเอกนาฏยศิลป์ตัววันตก
แบบสอบถาม 1 ชุดจะประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน
ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทางประชากรศาสตร์
ของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 แบบสำรวจความพึงพอใจ
และการประเมินวัดผล

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิด
เห็นของกลุ่มตัวอย่าง

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม
จำนวน 3 ชุด โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์ประจำ
สาขาวิชานาฏยศิลป์ตัววันตกซึ่งเป็นผู้สอน แบบสอบถาม
1 ชุดจะประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทางประชากรศาสตร์
ของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 แบบสำรวจเหตุผลในการใช้รูปแบบอิสระมาใช้ในการสอนบัลเล่ต์ ณ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัย

การศึกษาพบว่ามีปัจจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยด้านการเรียนการสอน

การเรียนการสอนบัลเล่ต์ ณ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนให้มีเวลาเพิ่มมากขึ้นในการทดลองปฏิบัติท่าเทคนิคที่ซับซ้อนและฝึกฝนการเต้นแบบเดี่ยว แบบคู่ และแบบกลุ่มได้มากกว่าการเรียนการสอนในชั้นเรียนในเวลาราชการ สืบเนื่องจากนิสิตบางชั้นปีไม่สามารถฝึกฝนทักษะการเต้นบัลเล่ต์ลักษณะคู่ได้เพราะนิสิตชายมีมากกว่านิสิตหญิงจึงทำให้เกิดปัญหาในการฝึกฝน การเข้าคู่บัลเล่ต์แบบจารีตนิยม จากแบบสอบถามความพึงพอใจของนิสิตทั้ง 25 คนและแบบสอบถามการใช้วิธีการสอนบัลเล่ต์แบบอิสระของอาจารย์ผู้สอน 3 คน พบว่ามีทั้งผู้สอนและผู้เรียนมีความพึงพอใจอย่างมากที่สุดต่อการจัดการเรียนการสอนบัลเล่ต์ ณ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2. ปัจจัยด้านสถานที่เรียน

สืบเนื่องจากข้อจำกัดเรื่องสถานที่ที่ใช้ในการเรียนการสอนบัลเล่ต์ ในเวลาราชการที่มีจำกัดอย่างมากให้รับพยากรณ์อย่างต่อเนื่องอาทิห้องเรียนมีเวลาจำกัดในการใช้ในการเรียนการสอน กรณีต้องอย่างวิชาทักษะบัลเล่ต์ 4 มีการเรียนการสอนในทุกวันอังคาร เวลา 13.00 น. - 15.55 น. ห้อง FA 408 ปีการศึกษา 2556 ผู้สอนและนิสิตไม่สามารถใช้ห้องเรียนล่วงเวลาได้เนื่องจากห้องเรียนจะถูกใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาอื่นต่อจากวิชาทักษะบัลเล่ต์ 4 ดังนั้นการเรียนบัลเล่ต์ ณ มหาวิทยาลัยมหาสารคามจะไม่พบรูปแบบใดๆ ในเรื่องของระยะเวลา

ดังกล่าว นอกจากนี้การเรียนบัลเล่ต์นอกเวลาเรียนยังสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถเน้นย้ำ ทำซ้ำทักษะบัลเล่ต์ ในบทเรียนที่ตนเองยังทำได้ไม่สมบูรณ์และถูกต้องตามจารีตนิยมของบัลเล่ต์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ปัจจัยทางด้านนโยบายการรับนิสิตเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

นโยบายการรับนิสิตเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้เรียนที่มีความประสงค์จะเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาเอกน้ำดี ศิลป์ ประจำวันตกลงผู้เรียนไม่มีพื้นฐานและทักษะบัลเล่ต์นั้น ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่อาจารย์ผู้สอน และกรรมการหลักสูตรจะต้องสนใจนโยบายของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยทางคณะวิชาจะต้องรับผู้เรียนที่มีทักษะทางด้านการเต้นชนิดอื่นอาทิเต้นประกอบการเชิร์ร์ เต้นจินต์ลีลา เต้นแจ๊ส เต้นรำสมัย เป็นต้น เข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ทั้งนี้ทางคณะวิชาไม่สามารถปฏิเสธการคัดเลือกผู้ที่ไม่มีพื้นฐานและทักษะบัลเล่ต์เข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีได้เช่นสถานบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในภูมิภาคคือนฯ หากผู้เรียนไม่มีพื้นฐานและทักษะบัลเล่ต์ ผู้เรียนก็จะไม่สามารถเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภูมิภาคศิลป์ประจำวันตกลงได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผู้ที่จะเข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีจะต้องมีพื้นฐานและทักษะบัลเล่ต์มาแต่เดิมและมีการต่อยอดทักษะบัลเล่ต์ในระดับที่สูงขึ้นเมื่อมีการเรียนการสอนในระดับมหาวิทยาลัย

4. ปัจจัยทางด้านหลักสูตรบัลเล่ต์

การเรียนการสอนบัลเล่ต์ ณ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในรูปแบบอิสระ เป็นวิธีสอนที่ดีที่จะช่วยแก้ปัญหาผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐาน ด้านการเต้นบัลเล่ต์มาก่อนให้ปฏิบัติการเต้นบัลเล่ต์ได้ดีในช่วงเวลาสั้นๆ ดังนั้นหลักสูตรบัลเล่ต์ในมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีข้อจำกัดในเรื่องของระยะเวลา

เวลาในการศึกษาตลอดหลักสูตรเป็นเวลาทั้งสิ้น 4 ปี เมื่อเปรียบเทียบกับหลักสูตรเอกชนที่ใช้เวลา 8 ปี ฉะนั้นผู้เรียนจะต้องใช้ระยะเวลาเพียงแค่ 4 ปี ตลอดการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยเพื่อให้สามารถ เดินบลําลําเล็ต์ให้ถูกต้องและสอดคล้องตามมาตรฐานและ จริยธรรมของบลําลําเล็ต์ นอกจากนี้ แผน กลยุทธ์ และพันธกิจ ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีส่วนขับเคลื่อนให้เกิด อัตลักษณ์บลําลําเล็ต์ แห่งมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สอดคล้องกับหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต อาทิ การบูรณาการความรู้ การปรับใช้บลําลําเล็ต์เพื่อกิจกรรม เฉพาะหรือเพื่อโอกาสต่าง ๆ ที่รูปแบบของนาฏยศิลป์ ศกุลอื่นๆ ไม่สามารถตอบสนองต่อรูปแบบกิจกรรมได้ นอกจากนี้ศักยภาพของผู้สอนที่เข้าใจ เข้าถึงสภาพ ปัญหาของการจัดการเรียนการสอนนั้นยังสัมพันธ์กับ วิสัยทัศน์ด้านการส่งเสริม การพัฒนาและการสนับสนุน นิสิตนาฏยศิลป์ตัวต้นในเรื่องของการบริการวิชาการ เพื่อประชาชนภายในมหาวิทยาลัยและในการดำเนิน กิจกรรมการบริการวิชาการบลําลําเล็ต์ เชิงประจักษ์ ภายนอกมหาวิทยาลัยมหาสารคาม สามารถทำให้นิสิต วิชาเอกนาฏยศิลป์ตัวต้นตกลงได้ทุรานถึงแนวทาง ของการการจ้างงานบัณฑิตหลังจากสำเร็จการศึกษา ไปแล้ว

5. ปัจจัยด้านการถ่ายทอดความรู้อันนำมาซึ่งการซึมซับอัตลักษณ์ความเป็นบลําลําเล็ต์ของนิสิต วิชาเอกนาฏยศิลป์ตัวต้นที่เกิดจากผู้สอนและนิสิต

เริ่มจากก้าวแรกที่ผู้เรียนได้เข้ามาสู่ บริบทห้องเรียนบลําลําเล็ต์ นิสิตมัครใจยินยอมน้อมรับ กฎระเบียบทตลอดจนข้อปฏิบัติในการเรียนการสอนซึ่ง เรียกว่าบริบทบลําลําเล็ต์ มหาสารคามที่ผู้เรียนได้ซึมซับ ท่าที่ ตัวรับและความเป็นบลําลําเล็ต์ผ่านรูปแบบการสอน บลําลําเล็ต์ แบบอิสระได้จากคณาจารย์ผู้สอนบลําลําเล็ต์ ภาควิชาศิลปะการแสดง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งมีอยู่ด้วยกัน 3 คนคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริมล นาฏยกุล อาจารย์อรรถจามภรณ์ ชัยวิสุทธิ์ และอาจารย์ ดร.พีระ พันลูกท้าว คณาจารย์ทั้ง 3 คนนี้ผ่านการอบรม และฝึกฝนบลําลําเล็ต์มาจากการครุบลําลําเล็ต์ ตัวรับเดียวกันและ

ได้มีโอกาสศึกษาดูงานบลําลําเล็ต์ตลอดจนเข้าร่วม ฝึกอบรมปฏิบัติการบลําลําเล็ต์ จากหลักสูตรเอกชน ภายนอกมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงสามารถสอน บลําลําเล็ต์ให้กับผู้เรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ผู้เรียน จะสามารถเข้าถึงภาวะความเป็นบลําลําเล็ต์จากการสอน ของผู้สอนได้จากการรับรู้ทางอ่ายตนะคือ การที่นู ได้ยินเสียง ตาได้เห็นภาพเชิงประจักษ์ ร่างกายได้สัมผัส ตระหนักรู้ถึงกระบวนการท่าในการฝึกฝนบลําลําเล็ต์ตลอดจน การทำขาครั้งแล้วครั้งเล่าจนเกิดทักษะความชำนาญ ใน การ เต้นบลําลําเล็ต์ นอกจากนี้ สภาวะจิตใจของผู้เรียน ที่ได้รับรู้ในบทเพลงและการฟังเพลงทั่วทั้งที่เป็น แบบฝึกหัดบลําลําเล็ต์ ซึ่งมีการออกแบบแบบฝึกหัดโดย ผู้สอนซึ่งยังถือเป็นต้นทุนทางด้านทักษะบลําลําเล็ต์ของ ผู้เรียนเป็นหลักในการต่อยอดทักษะและศักยภาพทาง ด้านร่างกายของผู้เรียนให้มีการตอบสนองสภาวะ ความเป็นบลําลําเล็ต์ ได้อย่างสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ Tomie Hahn (2007 : 3) ที่ว่า การซึมซับเอาวัฒนธรรมได้วัฒนธรรมหนึ่งของผู้เรียนนาฏยศิลป์ วัฒนธรรมนั้นๆ จะปรากฏให้เห็นผ่าน ทางร่างกายของผู้เรียนนาฏยศิลป์ด้วยเช่นกัน โดยการ ระลึกถึงความทรงจำทั้งทางร่างกายและความรู้สึก นึกคิด ประสาทสัมผัสและความสามารถในการพินิจ พิเคราะห์ ผ่านทางประสาทสัมผัสของร่างกายเพื่อการ ถ่ายทอดความหมายทางวัฒนธรรมและแสดงให้เห็นถึง อัตลักษณ์เฉพาะและ การรับรู้ของวัฒนธรรม ดังนั้นการ ใช้เวลาเรียนบลําลําเล็ต์ ยังใช้เวลาไม่มากเท่าไหร่ทักษะและ ความชำนาญก็จะมีเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น นอกจากนี้ การ เรียนบลําลําเล็ต์ นักเรียนร่วมกันของนิสิตวิชาเอก นาฏยศิลป์ตัวต้นกันเป็น 1 - 4 สามารถทำให้ท่าที่ใน การแสดงออกทางบลําลําเล็ต์ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างไรก็ได้ ผ่านการถ่ายทอดความรู้ระหว่างผู้สอน กับผู้เรียนเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งของการซึ้งด้วยผล สัมฤทธิ์ของการเรียนการสอนว่า ผู้เรียนสามารถเข้าถึง วัตถุประสงค์ของหลักสูตรภาควิชาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามหาก

ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้สอนให้ฝึกทักษะบลัลเล่ต์นอกเวลาเรียน อีกทั้งผลการศึกษาพบว่าการเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติของการเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีจิตเมตตา มีความตระหนักรู้ต่อเวลาของผู้สอน สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการยอมรับและเอาใจใส่ต่อการเรียนนอกเหนือไปจากการให้ความเคารพผู้สอนในฐานะครูผู้ที่มีทั้งวัฒนธรรมและคุณวุฒิในเวลาเรียนตามเวลาการสอน

6. ปัจจัยของวิธีการสอนบลัลเล่ต์รูปแบบอิสระ

เกิดจากการบูรณาการองค์ความรู้ทางบลัลเล่ต์ วิธีการ ตำรับจากหลักสูตรอื่นภายนอกมหาวิทยาลัยมหาสารคามมาปรับใช้กับผู้เรียนอย่างสอดคล้องส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้เรียนอย่างยิ่ง เนื่องจากผู้เรียนจะมีอิสระในการทดลองปฏิบัติ ท่าเทคนิคที่มีความซับซ้อนเพื่อพัฒนาและต่อยอดทักษะบลัลเล่ต์ให้กับตนเองเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการและหลักสูตรอื่นๆ อาทิ อาร์เต็ต หรือซีอีสทีดี ผู้เรียนจะต้องเรียนในระดับต่างๆ ตามเงื่อนไขที่แต่ละวิธีการของหลักสูตรกำหนดไว้และจะไม่สามารถทดลองปฏิบัติท่าบลัลเล่ต์ขั้นก้าวกระโดดที่ต้นเรียนอยู่ได้จนกว่าจะสอบผ่านการเลื่อนระดับขั้นเรียนจึงจะสามารถปฏิบัติท่าตามที่ต้องการได้ ดังนั้น ลักษณะการสอนแบบอิสระเป็นตัวช่วยที่ทำให้นิสิตวิชาเอกนาฏยศิลป์ตัววันตดได้ทดลองปฏิบัติท่าทางที่ยากกว่าทักษะของตนได้โดยไม่มีเงื่อนไข

7. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

การเรียนบลัลเล่ต์ในชั้นเรียนตามเวลาการนับริบบทในการเรียนการสอนจะมีเพียงผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียน ดังนั้นความหลากหลายในการมองเห็นตัวอย่างในการปฏิบัติบลัลเล่ต์จากผู้เรียนคนอื่นๆ ในชั้นเรียนจึงไม่มีความหลากหลายในเชิงประจักษ์และรับรู้ในฐานานุรูปเมื่อเปรียบเทียบกับการเรียนบลัลเล่ต์นอกเวลาเรียนที่นิสิตทุกชั้นปีจะเรียนบลัลเล่ต์ด้วยกันอย่างพร้อมหน้าพร้อมตา การปฏิบัติบลัลเล่ต์ในแนวทางเดียวกัน การทำซ้ำกันเกิดทักษะและ

ความชำนาญ อีกทั้งการที่ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะมากเท่าใดผู้เรียนก็จะมีความคุ้นชินและชำนาญในทักษะของตนมากขึ้น อีกทั้งการเรียนบลัลเล่ต์นอกเวลาเรียนเป็นการอำนวยความสะดวกในการต่อยอดทักษะบลัลเล่ต์โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำแบบฝึกหัดการเต้นคูที่นิสิตชาญและหญิงสามารถเต้นคูได้อย่างสอดคล้องกับบทเรียน ทั้งนี้จำนวนนิสิตบางชั้นปีมีสัดส่วนที่ไม่สอดคล้องกับบทเรียนเต้นคูอาทิ นิสิตชั้นปีที่ 2 มีจำนวนนิสิตชาย 3 คน นิสิตหญิง 1 คน การฝึกการเต้นคูในการเรียนการสอนเวลาการสอนที่จะปฏิบัติได้อย่างไม่ทั่วถึง อย่างไรก็ได้มีอิสระในการต่อยอดทักษะบลัลเล่ต์นอกเวลาเรียนที่นิสิตทุกชั้นปีเรียนร่วมกัน สัดส่วนของนิสิตชายและหญิงจะมีจำนวนมากขึ้นและได้ฝึกปฏิบัติการเต้นคูได้อย่างทั่วถึง นักเรียนจากนี้ในระยะเวลาของการศึกษาตลอดหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิตบัตรชี้ให้เห็นว่าอัตลักษณ์ของบลัลเล่ต์มหาสารคามเกิดจากการบูรณาการความรู้และรูปแบบการสอนตลอดจนหลักสูตรบลัลเล่ต์จากบริบทนอกมหาวิทยาลัยมหาสารคามผนวกเข้าด้วยกันจนเกิดเป็นลักษณะเฉพาะที่เป็นอัตลักษณ์ทางด้านนาฏยศิลป์แห่งมหาวิทยาลัยมหาสารคามซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุรพล วิรุฬห์รักษ์ (2549 : 285) ที่ว่า อัตลักษณ์ทางด้านนาฏยศิลป์ หมายถึงลักษณะของนาฏยศิลป์สกุลใดสกุลหนึ่งโดยเฉพาะนาฏยลักษณ์เป็นเครื่องงงชี้รูปแบบ โครงสร้าง เนื้อหา และวิธีการที่ทำให้เห็นความแตกต่างของการแสดงชุดต่างๆ จึงสามารถแยกแยะและนำเอารักษณะเฉพาะออกมามาให้ปรากฏชัดเจน นาฏยลักษณ์กำหนดได้จากการแสดงออกของนาฏยศิลป์ใน 4 ส่วนหลักคือ เครื่องแต่งกาย อุปกรณ์การแสดง ดนตรี การแสดง นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ศรราม เวศยารัตน์ (2554 : 28-29) เกี่ยวกับอัตลักษณ์ที่ว่า การที่เราเลือกนิยามความหมายของตนเองและแสดงตนเองต่อบุคคลหรือสังคมว่าเราเป็นใครนั้น เป็นกระบวนการของการเลือกใช้และแสดงออกซึ่งจะทำให้รู้ว่าเราเหมือนหรือ

แตกต่างจากคนอื่นหรือกลุ่มอื่นอย่างไรโดยผ่านระบบของการใช้สัญลักษณ์ (Symbol) หรือเครื่องหมาย อัตลักษณ์ (Identities Markers) ซึ่งเป็นสิ่งที่ประกอบกันทั้งด้านอารมณ์ ความรู้สึกภายในตัวเรา และกระบวนการของโลกภายนอกที่เราเกี่ยวพัน เพราะมนุษย์เลือกใช้ความหมายหรือเปลี่ยนแปลงความหมาย ที่เกี่ยวกับตนเองทั้งในกระบวนการที่เข้าสัมพันธ์กับโลก และในส่วนของตัวตนที่มั่นชื่นทับกันอยู่ ดังนั้นจึงมีการจัดแบ่งประเภทของอัตลักษณ์เป็น 2 ระดับคือ ระดับอัตลักษณ์ส่วนบุคคล (personal identity) และ ระดับอัตลักษณ์ทางสังคม (social identity)

8. ปัจจัยด้านผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนบัลเลต์นักวิชาเรียน

เกิดจากผลสัมฤทธิ์ที่ผู้เรียนสามารถ ปฏิบัติทักษะการเต้นบัลเลต์ขั้นสูงได้มากขึ้นดังจะเห็นได้จากการประเมินผลการเรียนการสอนบัลเลต์ในเวลา ราชการที่นิสิตวิชาเอกนาฏยศิลป์ต่อวันต่อชั้นปีที่ 1 - 4 สามารถสอบวัดผลการเต้นบัลเลต์ขั้นสูงในลักษณะเดียว คู่ และกลุ่มได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ อาจารย์ผู้สอนบัลเลต์ทั้ง 3 ท่านก็มีความพึงพอใจอย่างมากที่สุดในวิธีการสอนบัลเลต์รูปแบบอิสระในการจัดการเรียนการสอนบัลเลต์นักวิชาเรียนให้กับนิสิตวิชาเอกนาฏยศิลป์ต่อวันต่อชั้นจะเห็นได้จากการของแบบสอบถามที่บ่งชี้ว่าความพึงพอใจจากการเรียน การบัลเลต์นักวิชาเรียนทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะบัลเลต์ไปในทิศทางที่ดีขึ้น กล่าวคือผู้เรียนสามารถปฏิบัติท่าเทคนิคที่มีความยากได้มากขึ้นและมีความชำนาญในการปฏิบัติท่าเทคนิคที่มีความยาก และซับซ้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยสรุปได้ว่าอัตลักษณ์บัลเลต์ มหาสารคามคือพิวชั่นบัลเลต์ พิวชั่นคือการหล่อหлом การผสมผสาน และพิวชั่นบัลเลต์คือการบูรณาการ ผสมผสานวิธีการ รูปแบบและจาริตรของบัลเลต์ ในหลายๆ หลักสูตรของเอกชนโดยผู้สอนได้สกัดความรู้จากประสบการณ์ของผู้สอนที่ได้มีโอกาสฝึกฝน

ปฏิบัติบัลเลต์จากภายนอกมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในรูปแบบการศึกษาดูงานบัลเลต์ทั้งในและต่างประเทศ นอกจากนี้ผู้สอนได้รับเชิญให้แสดงบัลเลต์ และเป็นส่วนหนึ่งของการแสดงบัลเลต์ในสถาบันบัลเลต์ เอกชนที่สอนบัลเลต์ตามหลักสูตรอาร์เอดี ชีโอสทีดีและรัสเซียนบัลเลต์สคูลได้จัดการแสดงประจำปีมาปรับใช้กับผู้เรียนอย่างเหมาะสมสมสู่การเรียนการสอนบัลเลต์ ในระดับอุดมศึกษาที่มีความเชื่อมโยงกับนโยบาย การผลิตบัณฑิตเพื่อรับใช้สังคมของคณะศิลปกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สอดคล้องกับแนวคิดของ Ilythyia de Ligniere (2009 : 269) ที่ว่า สไตล์ [นาฏยศิลป์] ที่ถูกหยิบยกจากวัฒนธรรมหนึ่งสู่อีกวัฒนธรรมหนึ่งสามารถใช้การให้สอดคล้องกันได้ในรูปแบบของวิธีการและกรรมวิธีการแสดง นอกจากนี้ การที่ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ทักษะบัลเลต์เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันหรือการแสดงบัลเลต์ในโอกาสต่างๆ สามารถสะท้อนอัตลักษณ์บัลเลต์มหาสารคามได้เป็นอย่างดี ถึงแม้ว่ารูปแบบการเรียนการสอนบัลเลต์น มหาวิทยาลัยมหาสารคามจะเป็นลักษณะอิสระที่ถูกบูรณาการมาจากการหลักสูตรบัลเลต์เอกชนภายนอกมหาวิทยาลัยมหาสารคาม แต่นิสิตวิชาเอกนาฏยศิลป์ ตระวันตก มหาวิทยาลัยมหาสารคามสามารถเดินและมีความสามารถในการปฏิบัติทักษะบัลเลต์ที่มีความสอดคล้อง กลมกลืนกับผู้เรียนบัลเลต์ในหลักสูตรอาร์เอดีและหลักสูตรบัลเลต์อื่นๆ ได้อย่างกลมกลืนตลอดจนสามารถบูรณาการองค์ความรู้บัลเลต์ไปปรับใช้และต่อยอดวิชาชีพเพื่อประกอบอาชีพเมื่อนิสิตสำเร็จการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. การสร้างอัตลักษณ์บัลเลต์ เป็นสมมติฐานหนึ่งที่ถูกวิเคราะห์โดยการอ้างอิงหลักสูตรเอกชนมาปรับใช้ต่ออดจนะเบียบข้อบังคับการศึกษา ในระดับอุดมศึกษาของภาควิชาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามซึ่งจะมี

การเรียนการสอนทั้งทางด้านทักษะและวิชาการจะมีอุปสรรคในการกำหนดกรอบและการแสวงหาตัวตนของผู้เรียนที่ขึ้นอยู่กับนโยบายดังที่ได้กล่าวมาแล้ว เมื่อเปรียบเทียบกับหลักสูตรบัลเล่ต์เอกชนของอาร์เตดี ชีอสทีดี และรัสเซียนสคูลที่เน้นในเรื่องทักษะและใช้เวลาอยู่ในห้องเรียนเพื่อเน้นความเป็นเลิศทางด้านทักษะบัลเล่ต์ จะสามารถค้นหากรอบแห่งตัวตนที่สะท้อนอัตลักษณ์ได้ยากกว่าการเรียนการสอนบัลเล่ต์ในระดับอุดมศึกษา ดังนั้นหากผู้วิจัยในอนาคตหรือผู้ที่มีความสนใจในการศึกษาอัตลักษณ์บัลเล่ต์ในระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงเรื่องของนโยบายทางด้านการศึกษาและการผลิตบัณฑิตเป็นหลักจึงจะสามารถเชื่อมโยงแนวคิดและนโยบายดังกล่าวให้มีความสอดคล้องกันได้อย่างมีเอกภาพดังที่ Ian Watson (2002: 12) ได้อภิปรายว่า ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมอันหลากหลายมี การผสมผสานวัฒนธรรมทางด้านศิลปะการแสดงที่มีการปรับเพิ่มและปรับลดซึ่งวิธีการการปรับเพิ่ม (Fused) และการปรับลด(Reductivist) เป็นผลผลิตของการผสมผสานทางวัฒนธรรมที่ก่อให้เกิดอัตลักษณ์และบริบทของเนื้อไปจากสิ่งที่มีอยู่แต่เดิมสู่สิ่งที่ผ่านกระบวนการปรับเพิ่มและลดทางวัฒนธรรม อันจะนำมายังผลผลิตที่เป็นทางเลือกและมีอิสระจากกฎระเบียบแบบแผน

ในทางวัฒนธรรม คำว่ารูปแบบ สไตล์ หรือ ตัวรับมีความแตกต่างกันในการใช้คำอธิบายความเพื่อการสื่อสารในการจำแนกหรือจัดหมวดหมู่อัตลักษณ์บัลเล่ต์เพื่อสร้างความหมายที่สะท้อนความเป็นตัวตนเช่น รูปแบบบัลเล่ต์ สไตล์บัลเล่ต์ เอกลักษณ์บัลเล่ต์ อัตลักษณ์บัลเล่ต์ ตัวรับบัลเล่ต์ คำเรียกบัลเล่ต์เพื่ออธิบายความต่างกันผู้วิจัยเสนอแนะว่าหลักสูตรบัลเล่ต์จากสถาบันทั้งภาครัฐและเอกชนต่างๆ นั้นเป็นกระบวนการและวิธีการเข้าถึงตัวรับบัลเล่ต์ที่ได้ผ่านการพิจารณาความเหมาะสมให้สอดคล้องกับบริบทที่มีความแตกต่างกัน เพราะการแสดงออกซึ่งความสัมพันธ์ต่างๆ ทางร่างกายและจิตใจจะกระทำโดยผ่านระบบสัญลักษณ์หลาย

รูปแบบ เช่นการแต่งกายเพื่อแสดงความเป็นสมาชิกของสถาบันหรือสถานศึกษาที่มีการเลือกใช้สี สัญลักษณ์ หรือเครื่องแบบที่แตกต่างกันออกไป ก็เพื่อแสดงความเป็นตัวตนให้กับบุคคลรับรู้ การสื่อสารในการแสดงเพื่อสะท้อนความเป็นตัวตนของแต่ละบุคคล กับสิ่งที่ผู้อื่นมองเห็นในตัวตนของเรานั้นอาจไม่มีความสัมพันธ์ที่สอดคล้องกัน ดังนั้น อัตลักษณ์บัลเล่ต์ จากแหล่งต่างๆ ก็เกิดขึ้นจากนโยบาย แผน หลักสูตร วิธีการสอน การปฏิสัังสรรค์ทั้งระหว่างผู้สอนที่สกัดความรู้จากประสบการณ์บัลเล่ต์จากหลากหลายรูปแบบ บุณฑูต พัฒนาการปรับใช้อย่างเหมาะสมกับพื้นฐานและทักษะของผู้เรียน ผู้เรียนแต่ละคนอาจมีอัตลักษณ์และพฤติกรรมตลอดจนบุคลิกที่ไม่เหมือนกัน เมื่อผู้เรียนได้ผ่านกระบวนการเรียนบัลเล่ต์และซึมซับความเป็นบัลเล่ต์ ณ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เรียนจะได้รับการบ่มเพาะ หล่อหลอมจากต้นแบบจากผู้สอนและมีการปฏิบูติบัลเล่ต์ที่เหมือนกัน ท่วงท่าเดียวกัน ซึ่งส่งผลต่อการแสดงออกทางการเต้นบัลเล่ต์ในเชิงประจักษ์ให้ผู้อื่นรับรู้ได้ นอกจากนี้เมื่อผู้เรียนมีความชำนาญในทักษะมากขึ้น ผู้เรียนมีการแสดงออกทางท่วงท่าบัลเล่ต์ที่ตันตันและชำนาญสามารถนำมายกระดับให้สอดคล้องกับเงื่อนไขของบริบทและวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความมีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรบัลเล่ต์ในระดับอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้สอดคล้องต่อความต้องการของผู้ว่าจ้างงานภายหลังที่ผู้เรียนสำเร็จการศึกษา

3. ควรศึกษาความสัมพันธ์และผลกระทบของทักษะของผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาแล้วกับตลาดแรงงานและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียตลอดจนผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนบัลเล่ต์ ตามหลักสูตรเอกชนเพื่อให้ทราบถึงจุดเด่นและจุดด้อยของการผลิตบัณฑิตทางด้านนานาภูยศิลป์ ตลอดจนผลกระทบต่อการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม. (2557).

วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ พัฒกิจ. สีบคัน
เมื่อ 22 มิถุนายน 2557, จาก http://www.culture.go.th/thai/index.php?option=com_content&view=article&id=56&Itemid=60

ยศ สันตสมบัติ. (2548). **มนุษย์กับวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศราลี เวศยาสิรินทร์. (2554). **การสร้างอัตลักษณ์คน** ได้ผ่านหนังตะลุง. (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช).

ศรีมงคล นาภัยกุล. (ม.ป.ป.). **ประวัติบลเลต์ในเขต**
ภาคอีสาน. สีบคันเมื่อ 13 มีนาคม 2558,
จาก http://www.journal.msu.ac.th/upload/articles/article245_99527.pdf.

สุรพล วิรุณรักษ์. (2549). **นาฏยศิลป์รัชกาลที่ 9.**
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

สุพรรณ บุญเพ็ง. (2542). **ประวัติบลเลต์ในประเทศไทย.**
(วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย).

Hahn, T. (2007). **Sensational Knowledge :**

Embodying Culture through
Japanese Dance. USA : Wesleyan
University Press.

Ilythyia de Ligniere. (2009). **An intercultural**
encounter: The Dance Fusion
Project. London: Routledge.

Watson, I. et al.. (2002). **Negotiating Cultures:**
Eugenio Barba and the intercultural debate. Manchester :
Manchester University Press.